

[Esther Malling Pedersen.]

min fulde Tilslutning til det ærede Medlem Hr. H. P. Johansens Udtalelse om, at ogsaa Drengene burde have nogen Undervisning i husligt Arbejde. Det vilde for det første være af Værdi netop i det Forhold, jeg her har peget paa; for det andet giver jeg det ærede Medlem Ret i, at det for de unge Mænd selv vilde have stor praktisk Betydning, og man fik endelig herved rammet en Pæl gennem den Forestilling, at husligt Arbejde er noget, Kvinder fødes til, og noget, Mænd ikke kan lære.

Men dernæst er der ogsaa adskillige Ægtemænd — vedblivende de tilstedeværende undtaget, naturligvis —, som har en vis Tilbøjelighed til at sætte sig paa Pengepungen, saa at Husmoderen, undertiden endda under ret pinlige Scener, maa ansøge om Penge til sine nødvendige personlige Udgifter; og dette at være Vidne til Moderens økonomiske Afhængighed, demonstreret paa den Maade, det undertiden sker paa, har faaet mere end een ung Datter til at vælge en af de andre Veje, som staaer Kvinden aabne, netop for at slippe for den Ydmygelse, som økonomisk Afhængighed, taktløst og ubehageligt demonstreret, faktisk er.

Jeg tror i og for sig ikke saa meget paa Bestemmelser om Hustruløn o. lign. Jeg vil ikke benægte, at de kan have deres Betydning; men det, der skal til her, skal skabes indefra, skal komme gennem en Erkendelse fra Hjemmene selv af, hvad Husmoderens Arbejde og Gerning er værd. Den gode Vilje til dette er sikkert mange Steder til Stede, den trænger blot til at vækkes, og Erkendelsen af Husmodergerningens Værdi skal vel at mærke udtrykkes ikke alene gennem et Par kønne Ord, en Buket paa Moders Dag, Skaaltaler ved det aarlige Dyrske, men gennem en Anerkendelse af praktisk Karakter, saa at Husmoderen faar den Stilling i Hjemmets Bevidsthed og derigennem i Samfundets Bevidsthed, som hendes Gerning og Indsats gør hende fortjent til.

Naturligvis kan Husmødrene selv gøre deres — en meget betydningsfuld Del — til, at det huslige Arbejde kan blive mere tiltrækkende; de kan tilrettelægge det, faa System i det, saa vidt som det er muligt, saa at deres unge Medhjælpere kan faa en rimelig Fritid og vel at mærke en Fritid, som de kan regne med nogenlunde, ikke en, der kommer dumpende tilfældigt nu og da, men en Fritid, de kan indrette sig paa at udnytte paa den Maade, som de ønsker det. Dette forstaaer ogsaa mange Husmødre i

Dag — det skal indrømmes; men atter her er det saadan, at det ikke er overflødigt at kalde paa mere Forstaaelse endnu.

Den Dygtiggørelse af de unge Piger, hvortil Lovforslaget animerer, skulde jo og vil ogsaa bidrage til, at vi stadig faar flere dygtige huslige Medhjælpere. Det vil selvfølgelig føre til, at der kommer til at staa større Respekt om den Gerning, de udøver, og det vil ogsaa hjælpe til, at det Forhold mellem Husmødre og Medhjælpere, der har saa uhyre stor Betydning, kommer ind i det rigtige Leje. Ogsaa derigennem kan man medvirke til at gøre „Køkkenvejen“ mere tiltalende, saa at flere og flere vælger den, og ikke mindst flere og flere fra de gode Hjem, for det vil utvivlsomt, maaske mere end noget andet, virke til at højne det huslige Arbejde i den almindelige Bevidsthed. Men saa er naturligvis den første Forudsætning den, at Husmoderen selv kan sine Ting. Der kan være Forhold, hvor det vil være naturligt og rimeligt, at en Husmoder enten beholder eller paatager sig en Gerning uden for Hjemmet, men hun maa forstaa at lægge sin Husholdning til Rette, vide, hvorledes Tingene skal gøres, hun maa have Forstaaelse af, hvad en Husholdning i det hele taget vil sige. Det er vist ikke for stærkt at kalde det en national-økonomisk og samfundsmæssig Ulykke, at saa mange unge Kvinder er med til at stifte Hjem uden i Virkeligheden at have praktisk Begreb om, hvad det vil sige at administrere en Husholdning. Her maa man igen tage alle Forhold i Betragtning, og der er en Ting, man ikke kan blive fri for at nævne her; man er saa tilbøjelig til kategorisk at fordømme alle de unge Piger, som gaar til Fabrikkerne i Stedet for at sørge for deres huslige Uddannelse. Der er imidlertid et praktisk Forhold, man vist ogsaa bliver nødt til her at tage i Betragtning, et Forhold, der sammen med andre Forhold viser, hvor kompliceret hele dette Spørgsmaal er, nemlig at i mange daarligt stillede Hjem kan den Indtægt, saadanne unge Piger kan hjembringe fra Fabrikkerne, spille saa stor en Rolle, at mange, ogsaa mod deres eget Ønske, er nødt til at sende deres unge Piger til Fabrikkerne. Paa den anden Side maa man ogsaa have Blikket aabent for, at der tit er en Undervurdering af det huslige Arbejdes Betydning, og der hviler i saa Fald et ikke lille Ansvar paa Mødrene til disse unge Piger.

Endelig er hele den moderne Mentalitet medvirkende til at bringe det huslige Arbejde i Miskredit. Der er i det huslige Arbejde et Moment af Tjeneste, som man ikke